

2. Коваль О. Д. Конкуентоспроможність підприємств HoReCa в контексті сталого післявоєнного відновлення: інтеграція ресурсного підходу, брендингу територій та соціальної інклюзії. *Соціальний розвиток: економіко-правові проблеми*. 2025. № 79.

3. Кіш Г. В. Інноваційні технології в діяльності готельно-ресторанних підприємств. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2023. № 6(12). С. 65–77.

4. Каролоп О., Загнибіда Р., Верес К., Лояк Л. Сталий розвиток у готельно-ресторанному та туристичному бізнесі: стратегічні підходи до зменшення екологічного сліду. *Innovations and Technologies in the Service Sphere and Food Industry*. 2025. № 1(15). Р. 92–97.

5. Chuang L.-M., Kuo T.-S., Luo G.-Y. The sustainable service innovation model in the chain restaurant industry: circular economy perspective. *Advances in Management and Applied Economics*. 2020. Vol. 10, iss. 4. Р. 1–22.

6. Гаталяк О. М., Ганич Н. М. Деякі аспекти концепції zero-waste у сфері ресторанного бізнесу. Інноваційні технології та реалізація концепції zero-waste у харчових технологіях і сфері ресторанного, готельного та туристичного бізнесу: матеріали Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (Полтава, 2024 р.). Полтава, 2024. С. 217–220.

УДК 687.5:338.488.2

*Дуб В. В., к.т.н, доцент;
Костів К. Т.,
здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький*

СИНЕРГІЯ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИХ КОМПЛЕКСІВ ТА ОЗДОРОВЧИХ SPA-ПОСЛУГ

В готельному бізнесі сьогодні SPA-послуги стали невід'ємною складовою, яка істотно впливає на конкурентоспроможність готелів, особливо в сегменті преміум-класу. Попит на ці послуги зростає внаслідок глобальних змін у стилі життя споживачів готельних послуг, які все більше приділяють уваги здоров'ю, релаксації та психологічному комфорту. Тенденції розвитку SPA-послуг є відображенням сучасних суспільних, економічних і технологічних тенденцій, що створюють нові можливості для готельного бізнесу [1].

У сучасних умовах гостинності відбувається трансформація класичного готельного сервісу у багатофункціональний простір, що поєднує відпочинок, гастрономію та оздоровлення. Все більше готелів включають у свою структуру SPA-центри, оздоровчі програми, фітнес-зони та beauty-сервіси, формуючи новий формат – wellness-готелів. Сучасні споживачі послуг очікують не лише розслаблення, а й комплексного підходу до поновлення фізичного здоров'я та психоемоційного стану. Комплексний підхід включає не лише стандартні процедури, такі як гідротерапія та різні види мануальної терапії, а й медичні SPA, які пропонують послуги з реабілітації, детоксикації, йоги, а також консультації в сфері дієтології та ін. [2]

Наступним важливим напрямом є персоналізація послуг. Готелі та оздоровчі центри все частіше пропонують індивідуальні SPA-програми, які максимально враховують специфічні потреби споживачів послуг індустрії

гостинності. Використання новітніх технологій, таких як, наприклад, штучний інтелект, дозволяє збирати та обробляти дані про уподобання та звички споживачів послуг і рекомендувати їм персоналізовані пропозиції щодо процедур та інших продуктів галузі. Такий підхід дозволяє задовольняти зростаючий попит на відновлення фізичного та психологічного стану, що є пріоритетним для сучасного туриста.

Станом на сьогодні можна виокремити наступні тенденції інтеграції SPA-послуг у готельно-ресторанний бізнес:

- зростання wellness-туризму. За даними Всесвітньої туристичної організації, попит на wellness-подорожі зростає щорічно на 7...10%, що перевищує загальний темп розвитку туризму;

- комплексний підхід до сервісу. Готелі комбінують проживання, харчування та SPA-догляд, створюючи «замкнутий цикл комфорту»;

- персоналізовані програми. Гості можуть обирати детокс-курси, anti-stress пакети, beauty-відновлення, адаптовані до індивідуальних потреб;

- поєднання гастрономії та wellness. Ресторани при SPA-готелях впроваджують здорові меню: суперфуди, органічні продукти, веганські та anti-age пропозиції;

- екоспрямування. Формується тренд есо-SPA: використання натуральної косметики, ефірних олій, локальних трав'яних зборів, мінімізація одноразових матеріалів тощо [3].

Як стратегічні орієнтири розвитку готельного господарства можна визначити наступні тренди:

1. створення унікального позиціонування. Наявність SPA-комплексу підвищує статус готелю та розширює цільову аудиторію, особливо серед туристів преміум-класу;

2. партнерство з міжнародними wellness-брендами;

3. цифровізація сервісу. Запис на процедури через мобільний додаток, онлайн-чат із косметологом чи консультантом з харчування – стає базовою вимогою сучасного гостя;

4. підготовка кваліфікованого персоналу. SPA-напрямок вимагає майстрів з медичною, косметологічною та масажною освітою, здатних працювати у форматі premium-сервісу;

5. розвиток детокс-та лікувального туризму.

Як висновок можна зазначити, що у майбутньому SPA-послуги перестануть бути додатковою опцією, а стануть ключовим фактором вибору готелю. Формується новий тип туриста – «wellness-гостя», який обирає подорож не для зміни обстановки, а для відновлення фізичної та емоційної рівноваги.

Готельно-ресторанні комплекси, що інтегрують SPA, beauty та оздоровчі програми, матимуть кращі конкурентні переваги, лояльну аудиторію і можливість створювати пропозиції з високою доданою вартістю.

Список використаних джерел:

1. Абрамова А. Г. Сучасні тренди та перспективи розвитку готелів для відпочинку та лікування. *Економіка та суспільство*. 2022. №39. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1422/1369> (дата звернення 21.11.2025)

2. Парфіненко Т. О. Шляхи підвищення ефективності роботи sра готелів в умовах пандемії. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм»* 2022. №15. URL: <https://doi.org/10.26565/2310-9513-2022-15-13> (дата звернення 21.11.2025)

3. Дуб В. В. Екологізація – пріоритетний напрямок розвитку закладів готельного-ресторанного та туристичного бізнесу // *Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні тенденції та розвиток соціально-економічних систем»*: тези доповідей, 4 грудня 2024 р. – Харків: Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця, 2024 – С. 169-171

УДК 330.322.12

*Жилякова О. В., к.е.н., доцент
Державний біотехнологічний університет
м. Харків*

ПРОБЛЕМИ ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ДОМОГОСПОДАРСТВ

Актуальність оцінки інвестиційного потенціалу домогосподарств у контексті повоєнного відновлення України зумовлена провідною роллю внутрішніх заощаджень у формуванні національних інвестиційних ресурсів. В умовах обмеженого доступу до зовнішнього фінансування та зростання боргового навантаження саме мобілізація внутрішніх фінансових ресурсів населення стає ключовою передумовою стійкого економічного зростання. Комплексна оцінка інвестиційного потенціалу дає змогу визначити реальні обсяги вільних коштів домогосподарств, їх готовність та спроможність інвестувати в національну економіку, а також окреслити напрями стимулювання заощаджувальної та інвестиційної поведінки населення. Це, своєю чергою, є основою для розроблення ефективної державної політики у сфері оподаткування, розвитку фінансового ринку, пенсійної системи, інструментів довгострокового інвестування та механізмів залучення заощаджень у відновлювальні й інфраструктурні проєкти. Таким чином, оцінка інвестиційного потенціалу домогосподарств виступає важливим інструментом забезпечення фінансової спроможності повоєнної відбудови, зменшення залежності від зовнішньої допомоги та формування основ для інклюзивного та стійкого відновлення економіки України.

Оцінити інвестиційний потенціал населення можна за допомогою комплексу економічних, соціальних та поведінкових показників [1]. На базовому етапі оцінки аналізують рівень середньомісячних доходів, структуру витрат домогосподарств, частку заощаджень у доходах, динаміку накопичень у банках та інших фінансових інструментах, оскільки інвестиційний потенціал прямо залежить від обсягу тимчасово вільних коштів населення.

Інвестиційний потенціал включає не лише поточні доходи, а й активи – депозити, нерухомість, земельні ділянки, цінні папери, валютні та пенсійні накопичення, які потребують кількісної та якісної оцінки.